

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 2
ul. Porzeczkowa 3, 31-234 Kraków
NIP 9452162125, REGON 121850160
email: sekretariat@zsp2.krakow.pl
www.zsp2.krakow.pl | tel./fax 12/412-47-08

**DOSTOSOWANIE METOD I FORM NAUCZANIA FIZYKI I CHEMII
DLA UCZNIÓW KLASY VII - VIII
Z POTRZEBĄ INDYWIDUALNEGO PODEJŚCIA DO PROCESU KSZTAŁCENIA,
BĄDŹ POSIADAJĄCYCH ORZECZENIE LUB OPINIE
Z PORADNI PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ
*opracowała mgr Monika Satola***

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego lub specjalnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.
4. Wymagania dostosowuje się na podstawie opinii i orzeczeń poradni psychologiczno – pedagogicznej, które stwierdzają ryzyko lub występowanie u ucznia specyficznych trudności w uczeniu się. Dostosowanie metod i form odbywa się to poprzez indywidualizację nauczania, w zależności od potrzeb uczniów i zapisów opinii i orzeczeń stosować można następujące zindywidualizowane podejście poprzez:
 - wydłużenia czasu pracy,
 - podczas zadań wymagających wyobraźni przestrzennej stosowanie dodatkowych rysunków, opisów,
 - stosowanie poleceń i pytań naprowadzających, powtarzanie poleceń przekazywanych ustnie, wyczekiwanie (nie dotyczy prac pisemnych),
 - motywowanie do pracy,
 - stosowanie metody pozytywnego zachęcania,
 - dostrzeganie sukcesów i starań ucznia,
 - uwzględnianie trudności językowych i trudności związanych z procesami pamięciowymi,

- nie wrywanie do natychmiastowej odpowiedzi, dawanie więcej czasu na zastanowienie się,
- podawanie dodatkowego objaśnienia,
- w ocenianiu zwracanie uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy,
- dawanie więcej czasu na przyswojenie materiału,
- odpytywanie w okresie dobrej koncentracji uwagi,
- podczas oceniania niezwracanie uwagi na błędy i trudności wynikających z wady wymowy,
- unikanie trudnych, abstrakcyjnych pojęć,
- upewnianie się parafrazując wypowiedzi ucznia,
- wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań,
- kontrolowanie pracy na lekcji,
- nieprzerywanie zaczętej wypowiedzi ucznia, który traci wątek, denerwuje się,
- w miarę możliwości stosowanie ustnej formy odpytywania niż pisemnej (u uczniów ze wskazaniem na taki typ, ze względu na egzamin końcowy po szkole podstawowej należy w miarę możliwości ćwiczyć umiejętność pracy z arkuszem egzaminacyjnym poprzez motywowanie do stosowania formy pisemnej),
- unikanie bodźców rozpraszających ucznia.

I. Specyficzne trudności w uczeniu się:

A. Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu.

Ocenianie przede wszystkim tok rozumowania, a nie technicznej strony liczenia. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że uczeń nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

B. Dysleksją, dysgrafią, dysortografią

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, nie dotyczy samych treści, uczenia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się obowiązują na lekcjach wymagania i kryteria ocen określone

w wymaganiach edukacyjnych dla wszystkich uczniów, z pewnymi wyjątkami.

Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak

dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału, może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

1. Dobrze jest posadzić dziecko blisko nauczyciela, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu.
2. Podawanie poleceń w prostszej formie, unikanie pytań problemowych, przekrojowych, w ocenie pracy ucznia uwzględnianie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.
3. Pomaganie w rozwiązywaniu zadań tekstowych poprzez zadawanie naprowadzających pytań, unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć, częste odwoływanie się do konkretnego przykładu, np. graficzne przedstawianie treści zadań.
4. Poprawianie ocen z prac pisemnych w dowolnej formie (ustnej lub pisemnej) na konsultacjach.
5. Podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać w ocenie poprawności ortograficznej (zwracać uwagę na popełniane błędy) lub oceniać ją opisowo.
6. Odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany.
7. Dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytanie.
8. Pomoc podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, naprowadzanie poprzez pytania pomocnicze.
9. Kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń.
10. Podczas lekcji, w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych, sprawdzać czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek.
11. Wydłużanie czasu na odpowiedź i prace pisemne.
12. W ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego. Oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych i oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia

dojścia do niego była niezbyt jasna, ze względu na to że uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

13. Uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych itp.
14. W przypadku ucznia z dysgrafią wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów). Nie należy również oceniać estetyki pisma, np. w zeszytach. Jeśli pismo ucznia jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną.

C. Dysleksja rozwojowa

Jak wyżej i dodatkowo:

1. Ograniczenie tekstu do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku.
2. Jeżeli to niemożliwe, to ograniczenie liczby zadań w pracy klasowej tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolenie na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp., rozłożenie w czasie nauki definicji, reguł, twierdzeń.
3. Korzystanie z modeli brył geometrycznych podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów (uczeń może posiadać takie pomoce w swoich zasobach)
4. Zaleca się ograniczenie się do sprawdzania wiadomości, wskazane jest, zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami, ograniczyć można zadania wymagające długich odpowiedzi, pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania. Dokonując tego dostosowania należy mieć na uwadze również ćwiczenie umiejętności
5. Zaleca się preferowanie wypowiedzi ustnych.
6. W miarę możliwości sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału.
7. Kierowane do ucznia powinny być precyzyjne.
8. Podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, należy umożliwić uczniowi ustne skomentowanie wykonywanych działań.
9. Materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.

Uczniowie słabo widzący — wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, ale:

1. Uczeń zajmuje ławkę w dobrze oświetlonym miejscu (zapobiegające odblaskowi pojawiającym się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność).
2. Na lekcji ma przygotowane pogrubione linie w zeszytach, jeżeli tego wymaga sytuacja (przygotowane przez rodziców lub innych członków rodziny).
3. Udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji z powiększoną czcionką. Kartkówki i sprawdziany są pisane czcionką '16' lub większą.
4. Nauczyciel przygotowuje powiększone kserokopie fotografii i rysunków, które chce z uczniem na lekcji omawiać.
5. Na wybranych aktywnościach uczeń korzystać może z przygotowanych przez siebie powiększonych kserokopii tablic i układów.
6. Zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia związana ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową.
7. Wydłużenie czasu na wykonanie określonych zadań.
8. Częste zadawanie pytania – „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Uczniowie słabo słyszący:

1. Zapewnienie dobrego oświetlenia oraz miejsca w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela (0,5-1,5 m), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust.
2. Umożliwienie uczniowi odwracania się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich odpowiedzi.
3. Nauczyciel możliwie często znajduje się w pobliżu dziecka, jest zwrócony twarzą w jego stronę, aby ułatwić dziecku odczytywanie mowy z jego ust.
4. Nauczyciel mówi wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową, czy nadmiernej gestykulacji.
5. Zapewnienie spokoju i ciszy w klasie, eliminowanie zbędnego hałasu np. poprzez zamykanie okna przy ruchliwej ulicy, unikanie szurania krzesłami itp.
6. W przypadku trudności zapewnienie uczniowi dodatkowych wyjaśnień.
7. Uczeń niesłyszący powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.

8. W czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy.
9. Nauczyciel może przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępnił je koledze.
10. Nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do ucznia niesłyszącego, zadawać pytania, w celu zmobilizowania go do lepszej koncentracji uwagi.
11. Nie stosować pisania ze słuchu np. dyktowanie poleceń, zadań tylko mieć gotowe napisane polecenia/zadania na kartce i podać je uczniowi.
12. Przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu i obniżać mu za to ocenę. Błędy mogą stanowić dla nauczyciela podstawę do podjęcia z uczniem dalszej pracy samokształceniowej i korekcyjnej oraz ukierunkowanie rodziców do dalszej pracy w domu. Błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając mu wskazówek do sposobu ich poprawienia.
13. Uczeń niedosłyszący jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania, ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy w porównaniu z uczniem słyszącym. Przy ocenie osiągnięć ucznia z niedosłuchem należy oceniać jego aktywność i wkład pracy, a także jego systematyczność, obowiązkowość, dokładność.
14. Nauczyciel przypomina uczniowi o noszeniu aparatu słuchowego.
15. Nauczyciel dokładnie i głośno wymawia nowe pojęcia i objaśnia je.
16. Nauczyciel w miarę możliwości sprawdza, czy uczeń zapisał zadanie domowe, informacje o kartkówkach i pracach klasowych.
17. Jeżeli wymaga tego sytuacja, uczeń może mieć inny test, w którym przeważają zadania z krótkimi poleceniami.

Uczniowie z ADHD - wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji:

1. Posadzenie ucznia blisko biurka nauczyciela z dala od miejsc, które mogą go rozproszyć (okna, drzwi).
2. Posadzenie ucznia z osobą spokojną.
3. Pomaganie uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności.
4. Częste przypominanie o panujących zasadach i regułach.
5. Używanie krótkich, jasnych i precyzyjnych komunikatów np. otwórz zeszyt, tylko jedno polecenie w danym czasie.
6. Powtarzanie polecenia krótko i czytelnie.

7. Skupianie uwagi ucznia na tym co najważniejsze.
8. Formułowanie informacji dotyczących pracy domowej w sposób jasny i przejrzysty.
9. Prośzenie ucznia o powtórzenie polecenia.
10. Sprawdzenie czy uczeń wykonał jedno polecenie, a dopiero potem wydanie następnego.
11. Częste nawiązywanie kontaktu wzrokowego.
12. Chwalenie ucznia za każde pozytywne zachowanie.
13. Angażowanie ucznia w konkretne działania.
14. Rozbijanie dużych zadań/poleceń na mniejsze.
15. Uczenie robienia planów i harmonogramów, list, tabel, do których uczeń może się odwołać kiedy się zagubi.
16. Akceptowanie ucznia bez względu na jego nieprawidłowe zachowania.
17. W miarę potrzeby opracowanie zrozumiałego dla ucznia kontraktu.
18. Przygotowanie ucznia do nagłych zmian odpowiednio wcześniej.
19. Przypominanie o terminowych zadaniach.
20. W miarę potrzeby dopilnowanie, aby uczeń kończący zajęcia miał: sporządzoną notatkę z lekcji z najistotniejszymi treściami, zapisaną informację o pracy domowej, zapisanie informacji o nowym zdarzeniu, zapisanie informacji o przewidywanym sprawdzianie/powtórzeniu wiadomości (termin i

Uczeń ze stwierdzoną afazją

1. Tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych oraz uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi.
2. Uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi. dostosowanie wymagań w zakresie formy.
3. Podczas sprawdzania wiedzy stosowanie testu wyboru (pytania zamknięte), lub uzupełnia tekst z lukami brakującymi wyrazami. Oczywiście uwzględnić należy tutaj również potrzebę kształtowania umiejętności pisania prac pisemnych pod kątem egzaminu ósmoklasisty,
4. Wydłużenie czasu wypowiedzi ustnej i pisemnej.
5. Nieocenianie zadań (ćwiczeń) wykorzystujących sprawność manualną.
6. Ocenianie treści wypowiedzi pisemnej, a nie estetykę pisma.
7. Podczas pisania zmniejszenie ilości tekstu.
8. W związku zaburzeniami orientacji i wyobraźni przestrzennej pracować nad

umiejętnością wykonywania schematycznych rysunków, wykresów (odczytywania wykresów), wzorów itp.

Uczeń niepełnosprawny ruchowo, w tym z afazją:

1. W miarę możliwości zaleca się stosowanie testów wyboru – pytania zamknięte.
2. Wydłużenie czasu wypowiedzi ustnej i pisemnej (można dokończyć odpowiedź na zajęciach dodatkowych).
3. Nieocenianie zadań/ćwiczeń wykorzystujących sprawność manualną (kreślenie).
4. Ocenianie treści wypowiedzi pisemnej.
5. Podczas pisania zmniejszenie ilości tekstu.
6. W sprawdzianach stosowanie zadań na uzupełnienie tekstu z lukami brakującymi wyrazami.
7. Przewaga formy ustnej nad pisemną (jeśli uczeń nie ma afazji).
8. Jeżeli niepełnosprawność dotyczy kończyn górnych, to nie oceniamy estetyki i dokładności wykonania rysunków, szkiców itp., ale poprawność konstrukcji, uczeń może opowiedzieć jakie czynności należy wykonać, aby rozwiązać zadanie.

Uczniowie z zespołem Aspergera

Uczniowie z orzeczeniem o zespole Aspergera realizują tę samą podstawę programową, co uczniowie bez orzeczenia. Nauczyciel stosuje te same kryteria oceniania lecz dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia z zastosowaniem ułatwień.

1. W razie potrzeby dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na jego opanowanie.
2. Wydłużanie czasu na odpowiedź.
3. Odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego.
4. Szerokie stosowanie zasady pogłębłości (obserwacja, doświadczenie).
5. Podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień.
6. Zezwalanie na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach.
7. Przeprowadzanie sprawdzianów pisemnych indywidualnie w wolniejszym tempie lub z zastosowaniem form testów z lukami.
8. Ukierunkowanie aktywności ucznia poprzez stworzenie mu warunków do rozwijania zainteresowań, wzmacniania samooceny, odpowiedzialności za własne zachowania.

9. Stosowanie systemu nagród.
10. Dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania.
11. Kontrolowanie stopnia koncentracji uwagi, eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych).
12. Przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny.
13. Zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu.
14. Powtarzanie poleceń, sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę.
15. Używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji.
16. Zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie polecenia.
17. Zwracanie uwagi na potrzebę dodatkowego objaśniania pojęć, zjawisk, zwrotów potocznych, przysłów i upewnianie się, czy uczeń dobrze zrozumiał ich znaczenie.
18. W związku z trudnościami w generalizowaniu i uogólnianiu – unikanie metafor, skrótów myślowych.
19. Uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażeń wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych, wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń – wrogość.
20. W związku z trudnościami w prawidłowym odczytaniu przez ucznia sygnałów pozawerbalnych, każdy wyraz twarzy i gest powinien być poparty informacją słowną.
21. Wykorzystywanie zainteresowań ucznia.
22. Wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole.
23. Mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania.
24. Motywowanie ucznia przez zachętę, pochwałę i dostrzeganie mocnych stron.
25. Zadawanie do domu tyle, ile uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać.
26. Zwiększenie ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.
27. Powtarzanie poleceń/zapisywanie na tablicy (lub w zeszyte).
28. Zapewnienie miejsca w klasie, które umożliwi monitorowanie i wspieranie w wykonywaniu poleceń nauczyciela.
29. Dbanie o atmosferę spokojnej pracy.
30. Dbanie o integrację ucznia z grupą rówieśniczą.
31. Zaangażowanie w wydarzenia klasowe i szkolne.
32. Unikanie jakichkolwiek form izolowania ucznia od innych.
33. Zachęcanie do podejmowania pracy w grupie.

34. Stosowanie pozytywnych wzmocnień i zachęt niż systemu kar.

Uczniowie z obniżonym potencjałem intelektualnym, wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, dostosowanie dotyczy formy:

1. Obowiązują wymagania jak dla uczniów bez deficytów, za wyjątkiem oceny dopuszczającej, którą uczeń uzyskuje po otrzymaniu 20% punktów możliwych do uzyskania.
2. Uczeń ma prawo poprawiać sprawdzian w formie dla siebie najkorzystniejszej (ustnej lub pisemnej).
3. W kartkówkach ze znajomości rozwiązywania zadań rachunkowych, przeważają zadania z wykorzystaniem jednego wzoru.
4. W testach sprawdzających wiedzę zaleca się, aby większą część zadań zajmowały zadania zamknięte i zadania z luką.

Uczniowie z orzeczoną upośledzeniem lekkim, dostosowanie dotyczy formy:

Uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego - niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim obowiązuje taka sama podstawa programowa jak uczniów bez deficytów.

Ocena ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim odnosi się przede wszystkim do:

- aktualnych możliwości ucznia, jak i jego ograniczeń,
- wkładu pracy,
- zaangażowania,
- samodzielności w wykonywanych działaniach,
- poziomu umiejętności,
- motywacji do pracy,
- systematyczności,
- postępów w rozwoju na miarę indywidualnych możliwości.

- ☐ *Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone jako podstawowe oraz wykazuje chęć poznawania wiedzy z zakresu chemii.*
- ☐ *Stopień dobry otrzymuje uczeń, który opanował w znaczącym stopniu wiadomości i umiejętności określone jako podstawowe.*
- ☐ *Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który opanował ponad połowę wiadomości i umiejętności koniecznych.*

- ☐ *Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który opanował połowę wiadomości i umiejętności koniecznych.*

Zasady oceniania:

- ograniczenie wymagań do umiejętności koniecznych,
- przygotowanie testów dostosowanych do możliwości ucznia (poziom konieczny), a w przypadku stosowania testów ogólnych uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą za 20 % możliwych do uzyskania punktów,
- umożliwienie wielokrotnego poprawiania sprawdzianów,
- umożliwienie ustnej poprawy sprawdzianu pisemnego.

1. Odwoływanie się do konkretnych przykładów z życia codziennego.
2. Wspomaganie ucznia przez naprowadzanie w czasie odpowiedzi ustnej.
3. Odpytywanie z małych partii materiału.
4. Możliwość korzystania z modeli związków chemicznych, tablicy pierwiastków chemicznych, kalkulatora podczas odpowiedzi, kartkówek, sprawdzianów.
5. Stosowanie ułatwień typu: wykonaj według wzoru, uzupełnij fragment itp.
6. Unikanie pytań problemowych i przekrojowych oraz pojęć trudnych, abstrakcyjnych.
7. Wydłużenie czasu pracy samodzielnej lub zmniejszenie liczby zadań; - zwiększenie ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału; - podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy a w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień; mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania; - rozłożenie w czasie nauki symboli chemicznych, definicji, reguł; - uczniowie z działu równania reakcji chemicznych wskazują reakcje na podstawie tekstu i wskazują typ reakcji; - motywowanie ucznia przez zachętę, pochwałę i dostrzeganie mocnych stron; - wzmacnianie umiejętności społecznych poprzez pracę w grupie. dostosowanie wymagań w zakresie formy i treści Uczniów z upośledzeniem lekkim obowiązuje taka sama podstawa programowa jak uczniów bez deficytów. - na stopień bardzo dobry muszą opanować wiadomości i umiejętności określone jako podstawowe (czyli na stopień dostateczny dla ucznia bez deficytów), - na stopień dobry wiadomości i umiejętności określone jako konieczne (czyli na ocenę dopuszczającą dla ucznia bez deficytów). - na stopień dostateczny ponad połowę wiadomości i umiejętności koniecznych, - na stopień dopuszczający połowę wiadomości i umiejętności

koniecznych, - uczniowie, którzy nie spełniają tych wymagań, unikają nauki, nie wykazują chęci współpracy z nauczycielem, nie przyjmują pomocy otrzymują stopień niedostateczny, - uczniowie z działu równania reakcji chemicznych wskazują reakcje na podstawie tekstu i wskazują typ reakcji.

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, dostosowanie dotyczy formy:

1. Jeżeli niepełnosprawność dotyczy kończyn górnych, to ocenie nie podlega estetyka pisma.
2. Uczeń może opowiedzieć jakie czynności zostały wykonane w celu rozwiązania zadania.
3. Preferowanie odpowiedzi ustnej w sytuacjach możliwych.
4. Wykorzystanie w testach i pracach pisemnych zadań zamknięte, zadań z luką.
5. Pozwolenie na korzystanie z komputera przez ucznia w rozwiązywaniu zadań domowych.

Uczeń z chorobą przewlekłą, wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, dostosowanie dotyczy formy:

1. Prezentowanie treści w taki sposób, by stały się w pełni dostępne możliwości ucznia.
2. Jeżeli uczeń jest długo nieobecny, zaległe kartkówki i sprawdziany pisze we wcześniej uzgodnionym z nauczycielem terminie.
3. Używanie w większym stopniu niż standardowo środków informatycznych
3. Rozpoznawanie symptomów słabszego samopoczucia
4. Rozbudzania chęci eksperymentowania
5. Zapewnienie pomocy przy nadrabianiu zaległości związanych z absencją szkolną
6. Dzielenie materiału, który ma uczeń zaliczyć na mniejsze części.
4. Umożliwienie uczniowie nadrabiania braków w wiadomościach i umiejętnościach na konsultacjach.
5. Dawanie okazji do wykazania się samodzielnością
6. Wzmacnianie samooceny ucznia.
7. Zapewnienie integracji z zespołem klasowym .

Uczeń po przejściach traumatycznych, w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, dostosowanie dotyczy formy:

1. Pomoc w radzeniu sobie ze stresem.
2. Nie stwarzanie atmosfery napięcia, zdenerwowania.
3. Umożliwienie zaliczania w późniejszym terminie.
4. Rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie i umożliwienie zaliczania zaległego materiału w późniejszym terminie.
5. Nauczyciel może odpytać ucznia na osobności, a nie przy całej klasie, nie ponaglać, nie krytykować, nie zawstydzать, nie mobilizować stwierdzeniami „jak się postarasz, to będzie lepiej”.
6. Nie zaleca się zadawać do domu obszernych partii materiału do opanowania.
7. Zadbanie o rozwój sfery emocjonalnej ucznia.
8. Dawanie okazji do wykazania się samodzielnością
9. Wzmacnianie samooceny ucznia.
10. Zapewnienie integracji z zespołem klasowym .
11. Stosowanie polisensorycznych metod nauczania.
12. Stosowanie wzmocnień pozytywnych.
13. Pozwolenie na pracę we własnym tempie.
14. Okresowe wydłużenie czasu potrzebnego na pisanie sprawdzianów i kartkówek.
15. Zapewnienie w klasie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji.
16. W czasie lekcji upewnianie się, czy uczeń właściwie zrozumiał treść zadań i poleceń.

Uczniowie wykazujący kłopoty z zachowaniem i zagrożeni niedostosowaniem społecznym, wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, dostosowanie dotyczy formy:

1. Posadzenie dziecka blisko nauczyciela, dzięki czemu zwiększy się jego koncentracja uwagi.
2. Konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy.
3. Ograniczenie ilość bodźców rozpraszających.
4. Nacisk na bezpośrednią kontrolę nauczyciela.

Uczniowie z deficytami rozwojowymi, wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, dostosowanie dotyczy formy:

1. Wydłużenie czasu na udzielenie odpowiedzi.
2. Stawianie precyzyjnych, którzy poleceń.

3. Wydłużony czas na opanowanie definicji, reguł, twierdzeń.
4. Poprawa ocen w dowolnej formie (ustnej lub pisemnej) podczas konsultacji.
5. Aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy.
6. Dawanie okazji do wykazania się samodzielnością
7. Wzmacnianie samooceny ucznia.
8. Zapewnienie integracji z zespołem klasowym .

Uczniowie z trudnościami w nauce, wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, dostosowanie dotyczy formy:

1. Posadzenie ucznia blisko nauczyciela.
2. Kontrola pracy na lekcjach.
3. Dopilnowanie odrabiania zadań domowych.
4. Wdrażanie do regularnego uczenia się.
5. Kontrolowanie obecności na lekcjach.
6. Konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy.
7. Dawanie okazji do wykazania się samodzielnością
8. Wzmacnianie samooceny ucznia.
9. Zapewnienie integracji z zespołem klasowym.

Uczeń zdolny:

1. Poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych
2. Na prośbę lub w porozumieniu z rodzicami / prawnymi opiekunami ucznia opracowanie indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego: ustalenie tematyki, form, terminów realizacji programu.
3. Indywidualizacja procesu dydaktycznego podczas zajęć edukacyjnych poszerzanie i wzbogacenie treści.
4. Przygotowanie ucznia do udziału w konkursach.
5. Wymiana spostrzeżeń, współpraca całej rady pedagogicznej.
6. Współpraca z wychowawcą klasy, pedagogiem, rodzicami w celu zapewnienia

uczniowi zdolnemu harmonijnego rozwoju umysłowego i psychofizycznego.

7. Promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią.
8. Praca z uczniem zdolnym na lekcjach realizowana jest głównie w formie pracy indywidualnej, w której dobieramy precyzyjnie treść i dostosowujemy tempo uczenia się.

Realizujemy to poprzez:

- a) krótkie, kilkuminutowe rozmowy nauczyciela z uczniem, zwykle komentujące w sposób rozszerzający bieżący materiał lub kończące sformułowaniem problemu, a potem rozwiązaniem go,
 - b) zadawanie dodatkowych zadań podczas prac klasowych i domowych,
 - c) przygotowanie przez ucznia referatów po przeczytaniu odpowiedniej literatury,
 - d) korygowanie błędów kolegów (szukanie błędów w rozumowaniu),
 - e) prowadzenie przez uczniów fragmentów lekcji lub jej całości,
 - f) inspirowanie do pracy własnej, np. czytania literatury fachowej,
 - g) zwiększanie wymagań, co do ścisłości i precyzji ich wypowiedzi,
 - h) stworzenie tym uczniom okazji do swobodnego wyboru zadań trudniejszych, swobodnej decyzji w podejmowaniu dodatkowych zadań,
 - i) organizowaniu konkursów w rozwiązywaniu zadań trudniejszych,
 - j) przygotowywanie dodatkowych, bardziej złożonych, twórczych zadań i ćwiczeń,
 - k) tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji,
 - l) zachęcanie do udziału w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, turniejach itp.,
 - m) popularyzowanie osiągnięć pracy ucznia (fotografowanie, opisywanie, archiwizacja, opowiadanie o swojej pasji innym),
 - n) poszerzanie i wzbogacanie wiedzy, stawianie innych celów i zadań,
 - o) motywowanie i wspieranie rozwoju emocjonalno – społecznego,
 - p) poważne i życzliwe traktowanie pomysłów i prac ucznia,
 - q) organizowanie konsultacji i kół przedmiotowych rozwijających zdolności ucznia,
 - r) stymulowanie samokształcenia.
9. Inne formy pracy z uczniem zdolnym:

- a) praca w grupach o podobnym poziomie uzdolnień, gdzie zadawane są zadania trudniejsze,
 - b) praca w grupach, w których uczniowie uzdolnieni pełnią rolę liderów.
10. Poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych.

Uczeń cudzoziemiec:

Zastosowane dostosowania metod i form są elementem wspierającym dodatkowe lekcje języka polskiego dla obcokrajowców w celu umożliwienia szybszego opanowania języka polskiego przez ucznia cudzoziemcę.

1. Umożliwienie korzystania podczas lekcji ze słownika dwujęzycznego.
2. Stosowanie języka instrukcji w komunikacji z uczniem cudzoziemcem (krótkie polecenia, np. ułóż, narysuj).
3. Formułowanie pytań skierowanych w sposób jasny, krótki oraz dostosowany do poziomu znajomości języka polskiego.
4. Udzielanie informacji zwrotnej podczas lekcji.
5. Stosowanie materiału ikonograficznego (zdjęcia, mapy, wykresy, schematy) przy wyjaśnianiu zagadnień tematycznych.
6. Rozwijanie i doskonalenie sprawności mówienia i pisanie we współpracy z nauczycielem prowadzącym lekcje języka obcego dla obcokrajowców.
7. Monitorowanie pracy ucznia i jego postępów.
8. Włączanie ucznia cudzoziemca w pracę zespołową i dostosowywanie instrukcji do jego językowych umiejętności.
9. Akceptowanie każdej formy wypowiedzi świadczącej o zrozumieniu zagadnienia (nawet jednorazową czy błędną gramatycznie), gramatykę należy traktować w sposób funkcjonalny.
10. W ocenianiu wypowiedzi pisemnych zwrócić uwagę na komunikatywność, prace domowe należy dostosować do możliwości językowych ucznia cudzoziemca.

Opracowała: mgr Monika Satoła